

Kedves gyermekeim! Jézus oltalmazza leányaimat és fiaimat!

Nagy örömmel töltött el fivéreitek egy csoportjának diakónussá szentelése, amelyre tegnap a Sant'Eugenio-bazilikában került sor. Azáltal, hogy az apostoli tevékenységeknek szentelik magukat a Prelatúrában, Krisztus Titokzatos Testének ezen élő részében, e fiaim teljes szívvel szolgálják majd az Egyházat, amelynek nagy szüksége van olyan felszentelt szolgákra, akik – Szent Josemaría vágyának megfelelően – küzdenek az életszentségért, azért, hogy jól képzettek, vidámak legyenek és sportosak a lelki életben. Kérjük Istent kitartóan, hogy soha ne hiányozzanak a szent életű szeminaristák és papok a világ egy egyházmegyéjében sem.

November eleje a szentek közösségének vigasztaló igazságára emlékeztet bennünket. Ma különös módon megemlékezünk azokról a hívekről, akik már a Szentháromság jelenlétét élvezik a Mennyben, holnap pedig azokért az elhunytakért imádkozunk, akik még a tisztító tűzben tisztulnak, és akikkel szoros barátságot kell ápolnunk.

Emlékszem, milyen áhítattal élte meg az Atyánk mindig ezt a napot. Szívből vágyott arra, hogy Isten – többek között az Egyház engesztelő áldozatainak köszönhetően – elengedje az elhunytak bűneiért járó ideig tartó büntetést és így elérhessék az örök boldogságot. Oly sürgetőnek érezte az irgalom és a szeretet e kifejezését, hogy úgy rendelkezett, az Opus Deiben gyakran ajánlják fel a szentmisét, a szentáldozást és a rózsafüzért a gyermekei, a szüleink és testvéreink, az elhunyt munkatársak és minden elhunyt örök nyugalmaért. Legyünk nagylelkűek e felajánlásokban, és mindannyian tegyük hozzá még azt, amit jónak látunk, mindenekelőtt az örömteli imádságos és engesztelő lélekkel jól végzett munkát.

Nagyon ideillenek Szent Pál szavai: „*cotidie morior*”,¹ minden nap meghalok a bűnnek, hogy feltámadjak Jézus Krisztussal. Az apostol tanácsát megfogadva Szent Josemaría javasolta, hogy elmélkedjünk gyakran földi életünk végéről, hogy a lehető legjobban felkészüljünk az Istennel való találkozásra. A halál kivétel nélkül mindenkit érint. Sokan félnek tőle és mindent megtesznek, hogy elfelejtkezzenek róla. A hitük szerint élő keresztények azonban nem tehetnek

¹ 1Kor 15,31

így. „**A »többiek« számára a halál bénító és félelmetes. Számunkra a halál Élet, mely buzdít és serkent. Számukra vég, nekünk kezdet.**”²

Ez a lépés azonban néha drámai fordulatot jelent, különösen, amikor váratlanul jelenik meg vagy fiatalokat érint, akik előtt még ott állt az egész élet tele lehetőségekkel. A Szentatya szavaival élve „**ezekben az esetekben a halál olyan, mint egy sötét lyuk a család életében, és nem tudunk rá magyarázatot találni**”.³

Ugyanakkor nem szabad elfelejtenünk a Szentírás szavait: „*a halált nem Isten alkotta, ő nem leli örömét az élők pusztulásában*”.⁴ Isten az embert halandó természettel teremtette, de bölcsességének és mindenhatóságának köszönhetően az ember nem halt volna meg, ha az ősszüleink szerették és hűségesen megtartották volna az isteni parancsokat. Ők azonban hagyták, hogy a kísértő becsapja őket, és ennek következményei a napnál világosabbak: „*Amint tehát egy ember által lépett a világba a bűn, majd a bűn folyományaként a halál, és így a halál minden embernek osztályrésze lett, mert mindnyájan vétkeztek.*”⁵

E kérdést illetően sok segítséget és vigaszt találhatunk az Atyánk gondolataiban, aki többek között így írt: „**A halál el fog jönni kéréllhetetlenül. Ezért tiszta örültség létünket kizárólag földi életünkkel egyenlővé tenni. Nézd csak, milyen sok ember szenved ettől: az egyik azért, mert az élet véget ér és mindent el kell hagynia, a másik, mert nem akar véget érni és már teher számára... Életünk útját a földön semmiképpen sem tekinthetjük téves módon életcélnak.**

Fel kell oldani az ilyen szemlélet bilincseit, és az örök logikába kell kapaszkodnunk. Ehhez gyökeres belső fordulatra van szükség: arra, hogy saját énünktől és mulandó, önző szándékainktól egészen megszabaduljunk, hogy újjászülessünk Krisztusban, aki örök.”⁶

Csak akkor fogjuk ennek a titoknak az értelmét megragadni – amely inkább vigasztaló, mint szomorú –, ha hittel tekintünk a megfeszített Krisztusra. A *Katolikus Egyház Katekizmusa* így tanít: „Krisztus miatt a keresztyén halálnak pozitív értelme van. »Számomra ugyanis élni Krisztus, meghalni nyereség« (Fil 1,21). »Igaz beszéd ez: ha vele együtt meghalunk, élni is fogunk vele együtt« (2Tim 2,11). A keresztyén halál lényegi újdonsága ez: a keresztség által a keresztyén szentségileg már »meghalt Krisztussal«, hogy új életet éljen. Ha Krisztus kegyelmében halunk meg, a testi halál befejezi ezt a »Krisztussal való meghalást«, és véglegessé válik beiktatásunk Krisztusba az Ő megváltása által”.⁷ Még ha nem is teljesen helyes, van némi igazság abban, amit egy fivérek édesanyja hittel telve mondott a halálos ágyán: Hogy utasíthatna el engem az Úr, amikor oly sok éven át naponta magamhoz vettem az áldozásban?

A hit bizonyossága a reménnyel és a szeretettel együtt képes eltüntetni a szomorúságot és félelmet, amely sokszor beárnyékolja a földi élet végét. Sőt, ahogy a szentek halála világosan megmutatja, a hittel lehetséges békésen elfogadni a halált, hiszen az találkozás Istennel. „**Ne félj a haláltól. Fogadd el már most, nagylelkűen... amikor Isten akarja, ahogy Isten akarja, ahol**

² SZENT JOSEMARÍA: *Út*, 738.

³ FERENC PÁPA: Általános audiencián elhangzott beszéd, 2015. június 17.

⁴ *Bölcs* 1,13.

⁵ *Róm* 5,12.

⁶ SZENT JOSEMARÍA: *Barázda*, 879.

⁷ *Katolikus Egyház Katekizmusa*, 1010.

Isten akarja. Ne kételkedj: a legjobb pillanatban, helyen és módon jön majd el... ahogy azt Isten, az Atyád küldi. Köszöntsük szeretettel testvériünket, a halált!⁸

E gondolatoknak nagy hagyománya van a keresztény tanításban és életben. Nincs negatív jelentésük és nem arra irányulnak, hogy irracionális nyugtalanságot ébresszenek az emberekben, hanem inkább szent gyermeki félelmet, amely telve van Isten iránti bizalommal. Természetfölötti és emberi realizmus rejlik bennük, és világosan jelzik, hogy a hitben gyökerező keresztény bölcsesség békével és bizalommal tölti el a lelket.

Az Atyánk arra tanított, hogy vonjunk le gyakorlati következtetéseket a halál pillanatára és általában a végső dolgokra vonatkozóan. **„Ezért ne tekintsünk hidegen ezekre a dolgokra”** – mondta egyszer egy fiatal gyermekeiből álló csoportnak. – **„Én nem kívánom, hogy bármelyikőtök is meghaljon. Hagyd itt őket, Uram, még ne vidd el őket, hiszen fiatalok, és itt a földön olyan kevés eszköz szolgál Téged! Remélem, az Úr meghallgat! A halál mégis bármely pillanatban eljöhet.”**⁹ Majd a következő szavakkal fejezte be: **„Milyen tárgyilagosságot hoz az ember életébe a halál gondolata! Milyen kiváló gyógyír arra, hogy leküzdjük az akarat lázadását és az értelem büszkeségét! Szeresd az Urat és mondd Neki bizalommal: ahogy Te akarsz, amikor Te akarsz, ahol Te akarsz.”**¹⁰

Természetes, hogy a halál tényét gyakran nehezebb elfogadni, amikor a legközelebbi szeretteinket érinti: a szüleinket, a gyermekeinket, a házastársunkat, a testvéreinket... De Isten kegyelmével **„az Úr feltámadásának fényében, aki senkit nem hagy magára azok közül, akiket az Atya rábízott, mi elvehetjük a halál »fullánkját«, ahogy Szent Pál apostol mondja (vö. 1Kor 15,55). Megakadályozhatjuk, hogy megmérgezze az életünket, hogy kiüresítse az érzelmeinket és hogy a legsötétebb verembe taszítson bennünket.”**¹¹ Nincs semmi biztosabb annál, mint hogy az Úr azt akarja, hogy mellette legyünk és élvezzük szentséges látását és jelenlétét. Nap mint nap tápláljuk magunkban ezt a reményt? Az Atyánkhoz hasonlóan áhítattal imádkozzuk e szavakat: *„vultum tuum, Domine, requiram”*,¹² a te arcodat keresem, Uram?

A mélyen hívő keresztény családokban ezek a fájdalmas pillanatok segíthetnek – és gyakran valóban segítenek –, hogy megerősödjenek a kötelékek a család tagjai között. **„Ebben a hitben vigaszt tudunk nyújtani egymásnak, jól tudván, hogy az Úr egyszer s mindenkorra legyőzte a halált. A szeretteink nem tűntek el a semmi sötétjében, mert a remény biztosít minket, hogy ők Isten jóságos és hatalmas kezében vannak. A szeretet erősebb a halálnál. Éppen ezért a követendő út az, hogy növekedjünk a szeretetben, megszilárdítsuk azt, és a szeretet megőriz bennünket addig a napig, amikor Isten letöröl szemünkről minden könnyet, »amikor nem lesz többé sem halál, sem gyász, sem jajgatás, sem fájdalom« (Jel 21,4).”**¹³

Ez a keresztény látásmód az egyetlen ellenszer arra a félelemre, amely a földi élet múltékonyságát látva keríti hatalmába az embereket. Ugyanakkor természetes – ahogy korábban már említettem –, hogy a szeretteink halála fájdalommal tölt el, és eltávozásukat nem tudjuk könnyek nélkül megállni. Jézus is sírt szeretett barátja, Lázár halálakor, mielőtt feltámasztotta

⁸ SZENT JOSEMARÍA: *Út*, 739.

⁹ SZENT JOSEMARÍA: Feljegyzések egy elmélkedésről, 1948. december 13.

¹⁰ *Ugyanott*.

¹¹ FERENC PÁPA: Általános audiencián elhangzott beszéd, 2015. június 17.

¹² Vö. *Zsolt* 26(27),8.

¹³ FERENC PÁPA: Általános audiencián elhangzott beszéd, 2015. június 17.

volna. De nem szabad túlzásba esnünk, mert egy következetes keresztény számára „*a halál olyan, mint amikor az ember a menegzőjére indul*”. Így fogalmazott Szent Josemaría: „*Amikor azt mondják: »ecce sponsus venit, exite obviam ei« (Mt 25,6) – íme jön már a vőlegény, érted jön –, a Szűzanya közbenjárását kérjük majd. »Asszonyunk, Szűz Mária, Istennek szent anyja, imádkozzál érettünk bűnösökért most...« És meglátod majd... Hogy fogsz mosolyogni a halál óráján! Szemernyi félelem sem lesz benned, mert Mária vár majd tárt karokkal.*”¹⁴

Amikor az Úr valamelyik gyermekét fiatalon szólította magához, az Atyánk gyermeki módon tiltakozott és mély fájdalmat érzett, ugyanakkor azonnal elfogadta Isten akaratát, hiszen Ő tudja, hogy valóban mi a jó nekünk. „*Fiat adimpleatur...*” – imádkozta. „*Legyen meg, teljesedjék be, dicsértessék és dicsőüljön meg örökre mindenben Isten legigazságosabb és legszeretreméltóbb Akarata! Ámen. Ámen.*”¹⁵ És béke töltötte el.

E gondolatoknak sosem szabad elszakadniuk attól, hogy Isten mindenható ereje visszaadja majd nekünk az életet: „*vita mutatur, non tollitur*”¹⁶, az élet megváltozik, de meg nem szűnik. Azzal a biztos tudattal, hogy közel vagyunk Istenhez, és mindazzal a segítséggel, amelyet az Anyaszentegyház ezekben az utolsó pillanatokban a rendelkezésünkre bocsát, így gondolkozhatunk: „*Uram, hiszem, hogy fel fogok támadni, hiszem, hogy a testem újra egyesül a lelkemmel, hogy mindörökké uralkodjak Veled a te végtelen érdemeid miatt, édesanyád közbenjárására, és mert kiválasztottál engem.*”¹⁷

Gyermekeim, igyekezzünk továbbadni ezt az örömet és ezt a hitből fakadó bizonyosságot. Imádkozzunk mindennap azokért, akik lelküket visszaadják a Teremtőjüknek, hogy megnyíljanak azon bőséges kegyelem előtt, amelyet az Úr ad ezekben a pillanatokban Szűz Mária közbenjárására. Imádkozzunk továbbra is a világ minden otthonának szentségéért, hogy a nemrég véget ért Szinódus által megfogalmazottak buzdítsanak annak mindenben hűségére követésére, ami Isten megváltó tervének részeként a házasság és a család lényegéhez tartozik.

Szeretném, ha elmélkednétek arról, hogy milyen bölcs az Anyaszentegyház, amikor Mindenszentek ünnepét összeköti a rákövetkező nappal, az elhunytakról való megemlékezéssel: ízelgessétek azt a mennyei örömet, amely áthatja a liturgiát ebben a hónapban és egész évben.

Minden szeretetemmel megáldalak benneteket.

Atyátok,

Javier

Róma, 2015. november 1.

Ui. Néhány nap múlva a Navarrai Egyetemi Klinikán elvégeznek rajtam egy műtétet. Ott is szoros egységben leszek mindannyiőtokkal, és bízom imádságotok megtartó erejében.

¹⁴ SZENT JOSEMARÍA: Feljegyzések egy családi összejövetelről, 1974. június 23.

¹⁵ SZENT JOSEMARÍA: *Kovácsúzhely*, 769.

¹⁶ RÓMAI MISEKÖNYV: Prefáció a megholtakról I.

¹⁷ SZENT JOSEMARÍA: Feljegyzések egy elmélkedésről, 1948. december 13.